

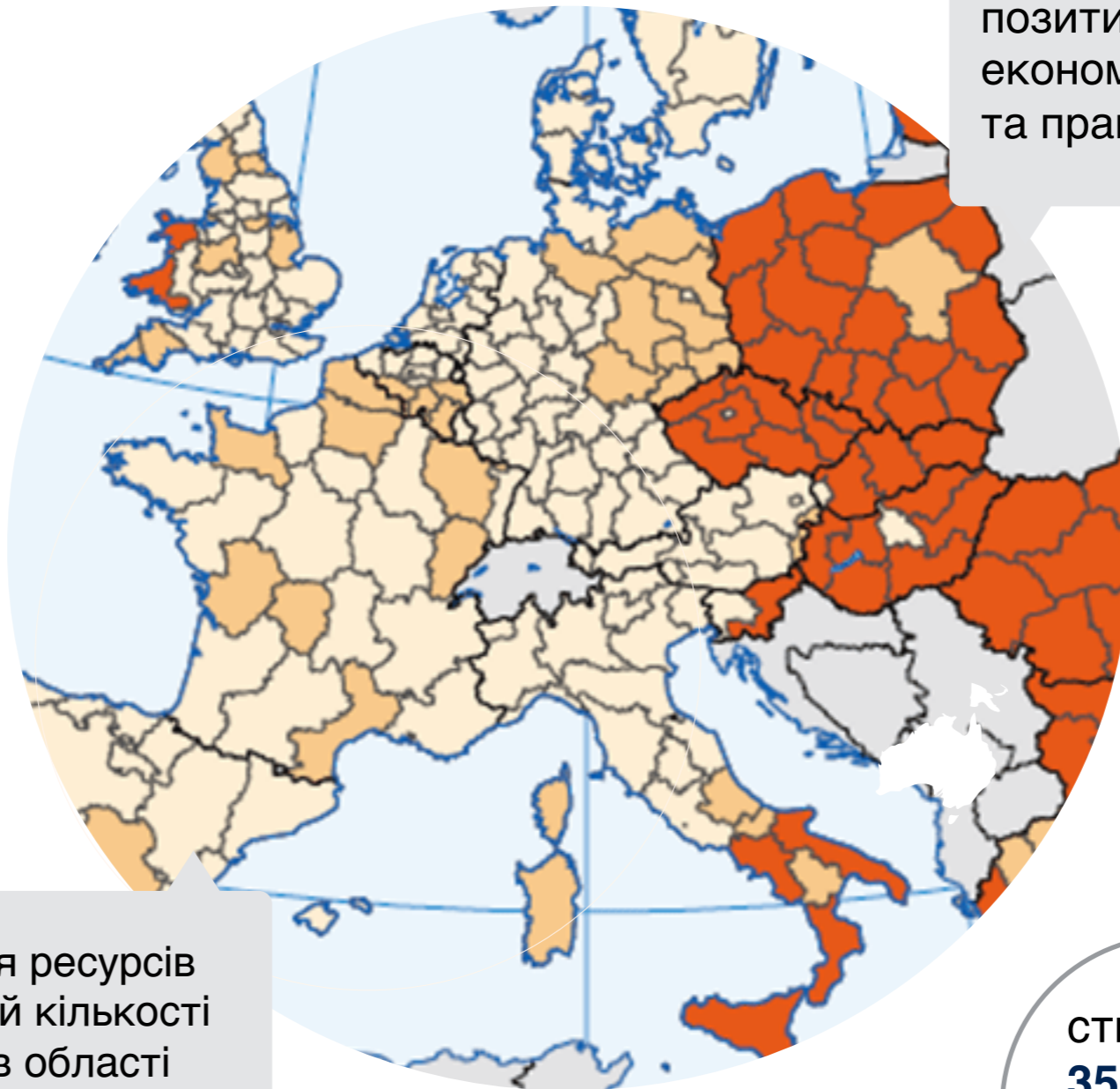
СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

РЕЗУЛЬТАТ СПІВПРАЦІ ВЛАДИ, БІЗНЕСУ ТА НАУКИ

11 червня, місто Краматорськ

Смарт спеціалізація в ЄС

розроблено
понад **120**
стратегій

ПОЗИТИВНИЙ вплив на
економічне зростання
та працевлаштування

виділено
більше **67**
млрд євро

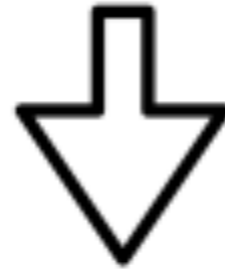
концентрація ресурсів
на обмеженій кількості
пріоритетів в області
науки та інновації

створити
350 000
робочих
місць

Що таке **Смарт Спеціалізація**

розвиток інновацій
шляхом стимулювання
бізнес-середовища

інтегрована та локальна
стратегія економічної
трансформації регіону

індивідуальний
підхід та конкурентні
переваги

політична підтримка та
інвестиції для ключових
регіональних пріоритетів

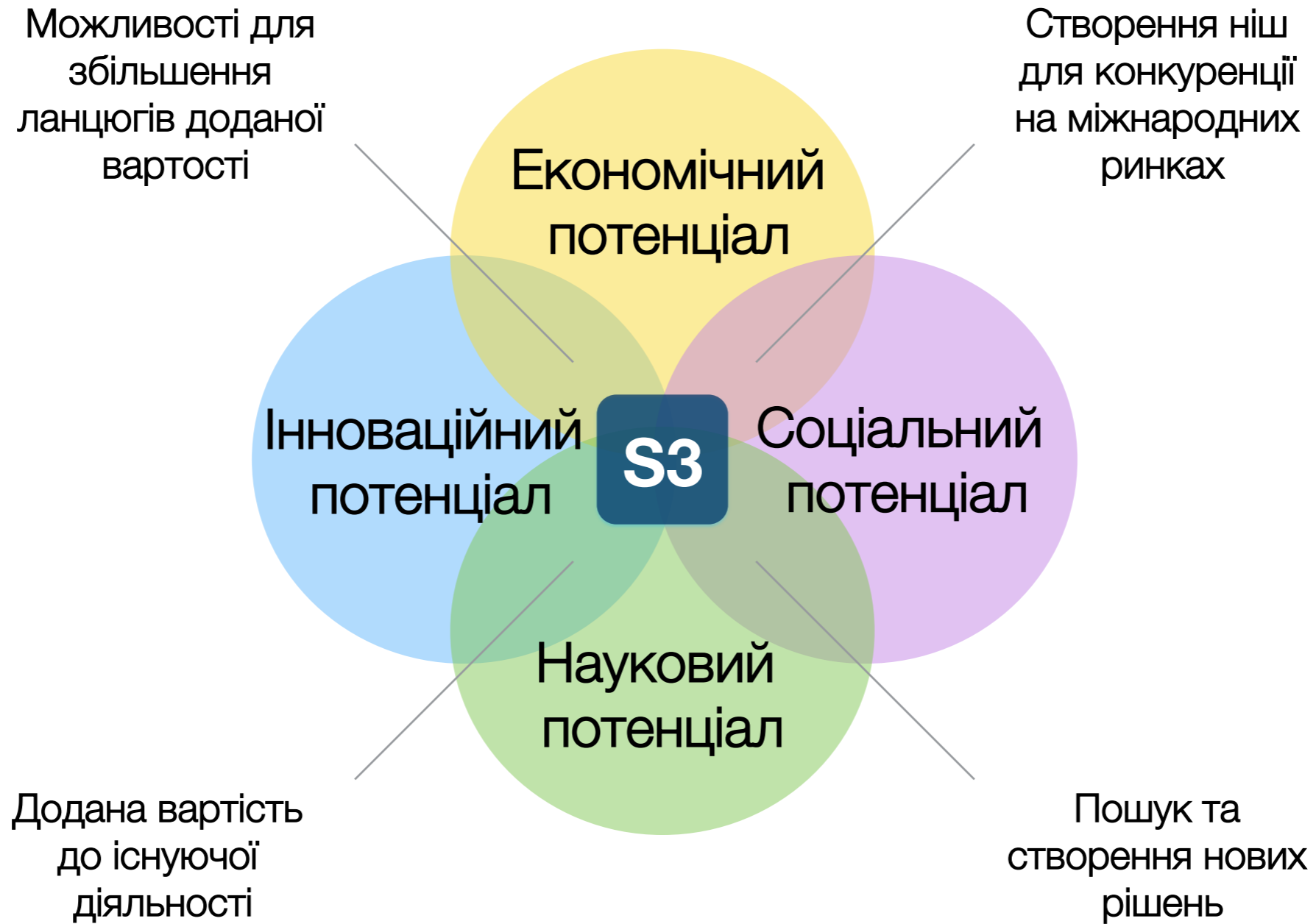

заохочення
стейкхолдерів до участі в
регіональному розвитку

включає ретельний
моніторинг та
систему оцінювання

Концепція **Смарт Спеціалізації**

Концепція **Смарт Спеціалізації**

приклад

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Високий рівень виробництва та зайнятості в сільському господарстві та харчовій промисловості

НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Якісне дослідження в галузі фармацевтики та біотехнологій

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

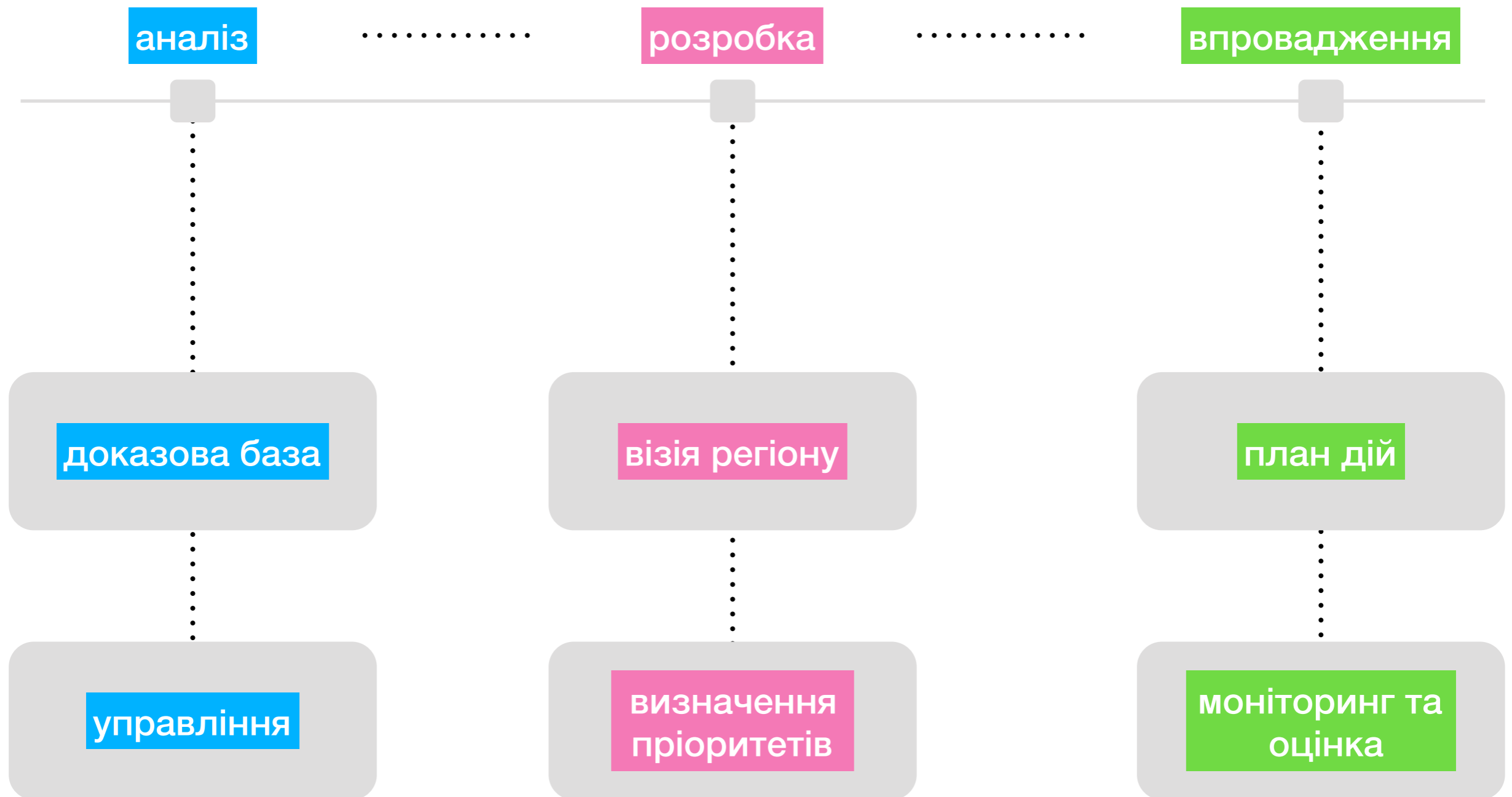
Швидко зростаючий біотехнологічний кластер

**ПРІОРИТЕТ:
ХАРЧОВІ
ПРОДУКТИ
ДЛЯ ХВОРИХ
НА СЕРЦЕ**

СОЦІАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Здоров'я - ожиріння та серцеві захворювання

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

аналіз

є обов'язковим етапом для початку визначення пріоритетів СМАРТ спеціалізації (EDP)

визначає економічний, інноваційний та науковий потенціал області

складається з двох етапів: **кількісний** та **якісний аналіз**

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

аналіз

кількісний аналіз

збір статистичних даних

промислові субсектори (працевлаштування, додана вартість, кількість компаній)

експорт

наукова сфера (наукові публікації, патенти)

освіта (кількість студентів, STEM-випускники)

мепінг економічного, інноваційного та наукового потенціалу

додатково: міжнародний порівняльний аналіз + аналіз ланцюгів доданої вартості

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

аналіз

кількісний аналіз

джерела:

державна служба статистики
обласні управління статистики
глобальна база даних WIPO
база мікро-даних Orbis

консультації із зацікавленими сторонами під час збору доказової бази

публікація звіту за результатами аналізу

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

аналіз

якісний аналіз

експертна інтерпретація результатів мепінгу (кількісного аналізу)

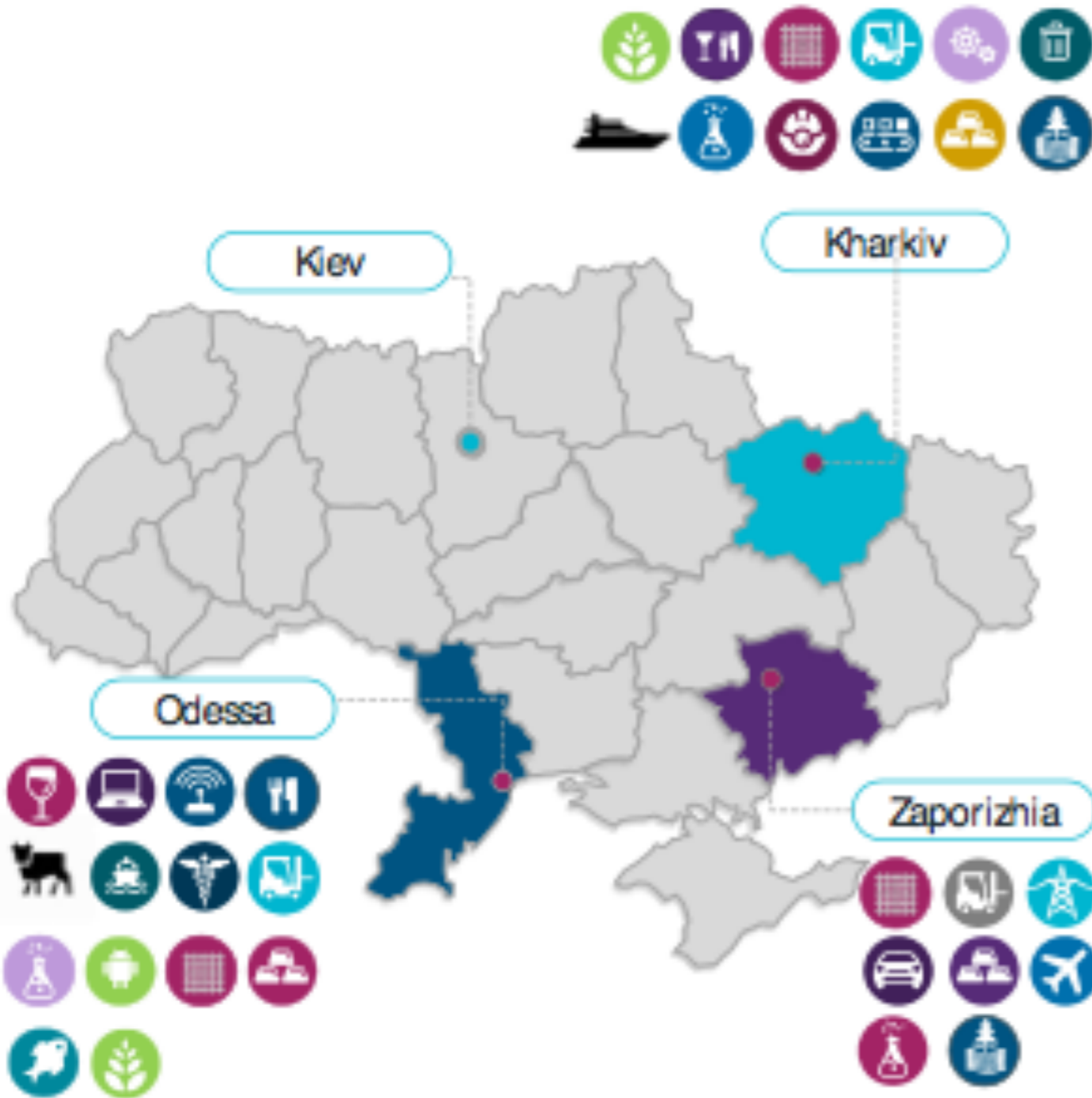
подолання обмежень між промисловими та науковими класифікаціями
інтерв'ю (мін. 10-15 з ключовими організаціями)

проведення досліджень разом з експертами з бізнесу, дослідники
методи: геп-аналіз, форсайт (метод довгострокового прогнозування), Delphi

визначення напрямків для процесу підприємницького відкриття

публікація звіту за результатами аналізу

Економічний потенціал

Аналіз трьох регіонів має певні подібні характеристики та специфічні особливості. Високо орієнтовані на промисловість, сильні експортери, 3 регіони мають спільні економічні основи: обробка металів, хімікалії, сектори обладнання та транспортні сектори разом із ключовими легкими галузями: агропродовольством, текстильними та деревними виробництвом.

При ближчому розгляді з'являються специфічні сфери спеціалізації. Наприклад, в транспортній галузі Харків спеціалізується на будівництві військових транспортних засобів та спортивних / розважальних човнів, тоді як Одеса зосереджена на ремонті та обслуговуванні кораблів, а Запоріжжя на повітряних та космічних кораблях та виробництві автомобілів. Серед трьох, Одеса - це регіон, який має найсильнішу і найбільшу спеціалізацію виробництва сільськогосподарських продуктів.

Інноваційний потенціал

Запоріжжя

Виробництво

Мінеральні неметалеві вироби (для будівництва): розчин, готовий змішаний бетон

Мінеральні продукти: обробка та покриття металів, металевих виробів

Обладнання: Електроустаткування, проводки та кабелі, рідке енергетичне обладнання, печі

Хімічні продукти, пластмаса, гума

Харчова промисловість та напої

Обробка та утилізація небезпечних відходів, як легких, так і важких

Деревина, вироби з дерева та пробки, крім меблів

Текстиль та одяг: спецодяг, технічний текстиль

Папір та друк: відтворення записаних носіїв та пов'язаних з ними послуг

Транспортне спорядження: виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу

Інноваційний потенціал Запоріжжя здебільшого пов'язаний з наступними галузями спеціалізації: виробництво транспорту (метал), хімія, обладнання та електрообладнання, харчова промисловість, текстиль та текстильна промисловість (обладнання та продукція), хімічна та пластмасова галузь, деревина та целюлозна продукція.

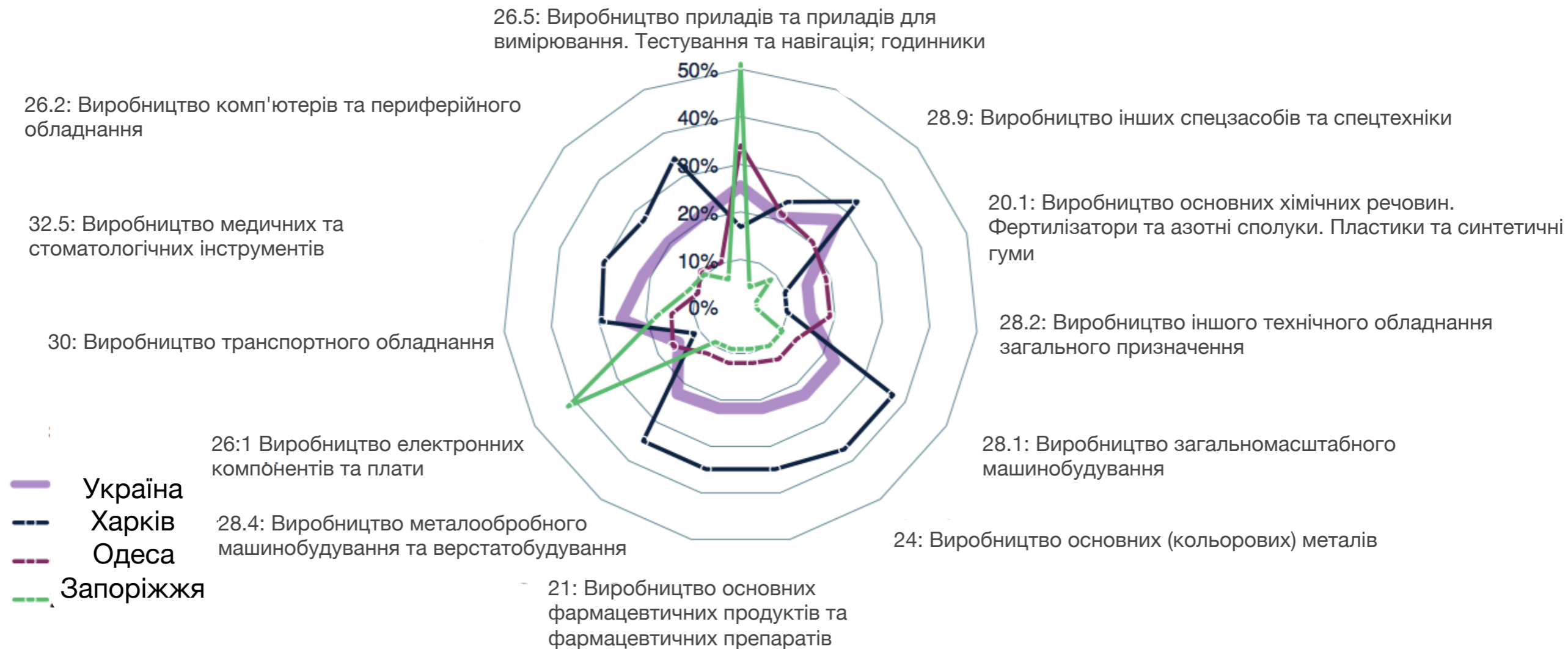
Найбільш інноваційними секторами в регіоні: виробництво споряджених та спортивних суден, металевих та неметалевих виробів

Сектор поводження з відходами також стає інноваційним.

Науковий потенціал

Порівняльна діаграма регіонів - Академічні публікації.

Publications NACE Codes Regional Comparison, Percentage of Publications

Науковий потенціал

Порівняльна діаграма регіонів - Патенти

Patents NACE Codes Regional Comparison, Percentage of Patents

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

розробка

процес підприємницького відкриття (EDP)

взаємодія стейкхолдерів для відкриття нових ринкових можливостей

механізм пріоритизації

БІЗНЕС

виробництво та послуги
первинні сектори
фінансовий сектор
сектор послуг
творчі індустрії
соціальний сектор,
корпорації, МСП, молоді
підприємці, стартапи,
кластери, бізнес-асоціації

НАУКОВЦІ

державні та приватні
науково-дослідні установи
університети,
науково-технічні парки
офіси науково-технічного
обміну
Horizon2020
регіональні дорожні карти
в сфері наукових та
інноваційних досліджень

процес підприємницького відкриття

департаменти/управління ОДА
обасна рада
агенція регіонального
розвитку
офіс державних закупівель
центр підтримки підприємств
інкубатори

НУО
асоціації споживачів
талановита та ініціативна
молодь

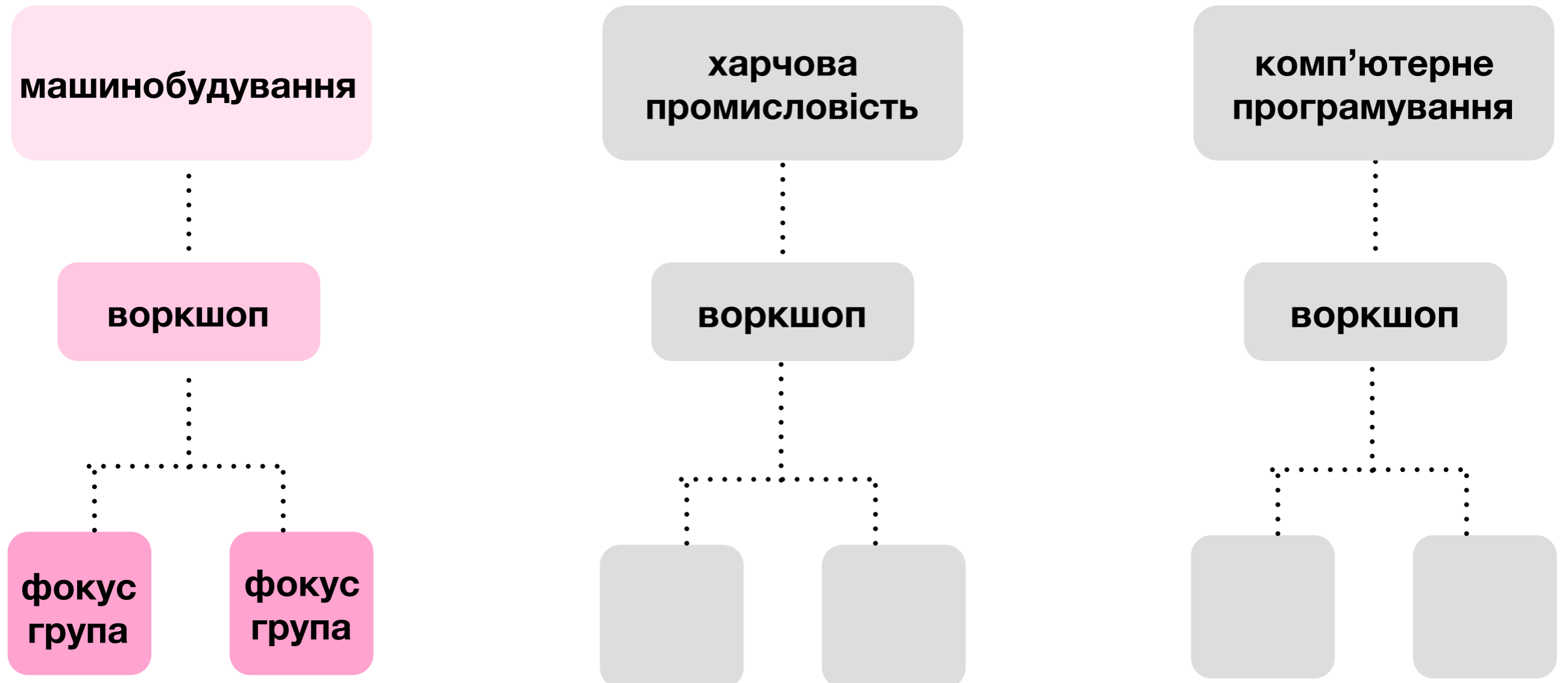
ВЛАДА

ГРОМАДСЬКІСТЬ

механізм пріоритизації

приклад

обрані напрямки для визначення пріоритетів S3 на основі проведеного аналізу

механізм пріоритизації

машинобудування

один з можливих напрямків для визначення пріоритету на основі проведеного аналізу

воркшоп

окремий воркшоп по кожному напрямку створення еко-сисетми - залучення дотичних стейкхолдерів
результат воркшопу: два попередньо обрані пріоритети
кількість учасників для кожного воркшопу - 50 осіб (50% бізнесу)
голосування
звіт по результатам воркшопу

фокус група

фокус група

фокус-група проводиться для кожного попередньо обраного пріоритету
кількість учасників - 15 осіб
визначення остаточних пріоритетів
голосування
звіт по результатам фокус-груп

пріоритет S3

пріоритет S3

процес підприємницького відкриття

ТАК

процес в якому ринкові сили, приватний сектор разом з іншими стейкхолдерами виявляють (генерують) інформацію про нові види діяльності

розміщення «підприємницького знання» в центрі інноваційного розвитку

підприємницьке знання поєднує знання про науку та технології зі знанням потенціалу зростання ринку, конкурентів у промисловості, бізнес-середовища, соціальних та економічних потреб, а також цілого комплексу даних необхідних для запуску нової діяльності

дозволяє владі краще розуміти свою територію і отже розширити можливості місцевих суб'єктів у досягненні стратегічних цілей області

може вимагати приносити в жертву «улюблені галузі»

НІ

ізолюваний або одноразовий процес теоритичне або ринкове дослідження суто адміністративний крок єдиний набір жорстких правил для застосування в усіх регіонах

підприємницьке відкриття не генерує наукові або технологічні знання

не є процесом в якому бере участь закрита група стейкхолдерів з обмеженою кількістю учасників

не є синонімом підприємницьких інновацій оскільки вони стосуються фактичного створення нового товарного продукту / послуги / процесу. підприємницьке відкриття є більш широким і стосується результатів спільного дослідження техніко-економічних можливостей

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

впровадження

встановлення узгодженої політики та плану дій

впровадження системи моніторингу та оцінки

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

впровадження

встановлення узгодженої політики та плану дій

напрями діяльності, що відповідають обраним пріоритетам
програми, проекти та механізми реалізації плану дій
цільові групи

перелік стейкхолдерів, яких необхідно залучати до процесу та визначення їх обов'язків
чіткі цілі (стратегічні/операційні/план заходів) для кожного пріоритету + індикатори
терміни

джерела фінансування

З чого складається **Смарт Спеціалізація**

впровадження

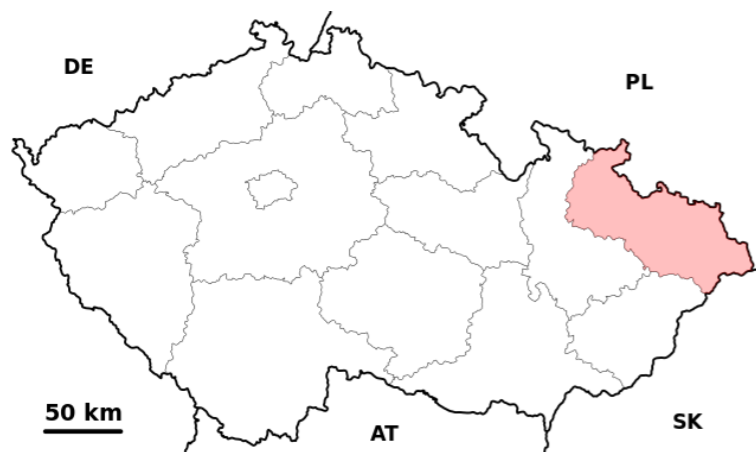

впровадження системи моніторингу та оцінки

напрями діяльності, що відповідають обраним пріоритетам
програми, проекти та механізми реалізації плану дій
цільові групи
перелік стейкхолдерів, яких необхідно залучати до процесу та визначення їх обов'язків
чіткі цілі (стратегічні/операційні/план заходів) для кожного пріоритету + індикатори
терміни
джерела фінансування

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край,
Чеська Республіка

Населення ▼ 1 236 028

Концентрація прямих іноземних інвестицій

Стратегічне розташування регіону (Чеська Республіка-Словаччина-Польща)

Унікальні знання та компетенції зосереджені в традиційних галузях та потенціал їх застосування в нових галузях

Високий рівень експорту та міцний зв'язок економіки регіону з глобальними ланцюгами доданої вартості

Регіон-лідер у розвитку кластерних ініціатив

Наявність передових технологій в регіоні серед МСП

Науково-дослідна орієнтація регіональних університетів та наукових інститутів

Інвестиції в НДДКР з боку бізнесу

Технічний університет, що має потенціал у галузі прикладних досліджень та новостворену дослідницьку інфраструктуру

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край

Довготривала фрагментація регіональної інноваційної системи та дублювання науково-дослідної діяльності

Відтік кваліфікованих людей в інші регіони

Поганий імідж регіону внаслідок несприятливих екологічних умов

Погано розвинуте повітряне та автомобільне сполучення

Мала кількість інноваційних МСП, слабка інтенсивність формування стартапів та спін-офів

Недостатнє залучення суб'єктів регіону в міжнародне співробітництво в галузі досліджень

Низький рівень не технічних навичок в галузі НДДКР

Брак лінгвістично та технічно освічених робочих кадрів на університетському рівні

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край

**визначені
пріоритети**

Технології виробництва та обробки сучасних матеріалів та матеріалів з низьким енергоспоживанням включаючи використання нанотехнологій

Спецтехніка та технологічні процеси промислової автоматизації для виробництва

Моделювання мехатронних систем та обладнання

Регенеративна медицина, геноміка та нові підходи до аналізу даних

Розробка комплексних систем безпеки для приватного та державного секторів, включаючи елементи запобігання та захисту навколишнього середовища

Суперкомп'ютерні методи вирішення інженерних завдань, застосування в науці та техніці, моделювання та симуляція явищ та ситуацій, що впливають на діяльність людини

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край

Збільшити інтенсивність передачі та комерціалізації результатів дослідницької діяльності

Збільшити обсяг спільних досліджень у науково-дослідних організаціях

Збільшити кількість міждисциплінарних дослідницьких заходів

Підвищити професійні компетенції людських ресурсів у галузі економіки знань, досліджень та розробок

Підвищити мобільність людських ресурсів із зарубіжних інститутів знань та компаній у регіон

Збільшити кількість випускників технічних спеціальностей

Підвищити участь регіону у міжнародних ініціативах та проектах науково-дослідної роботи

Підвищити обізнаність серед МСП щодо тенденцій розвитку технологій та зовнішніх ринків

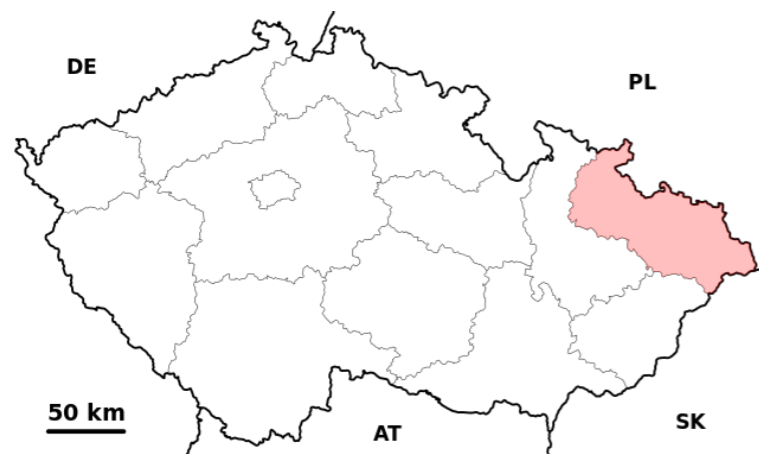
Підвищити експортну активність малих та середніх інноваційних компаній

Смарт Спеціалізація на практиці

Регіональна Інноваційна Рада:	Кількість представників бізнес сектору 7
Інноваційна Рада Моравсько-Сілезького краю	Кількість представників наукових установ 6
	Кількість представників органів влади 7
	Кількість представників посередницьких установ, що підтримують інноваційну та дослідницьку галузь 6
Кількість проведення засідань Інноваційної Ради на даний час	Двічі на рік
Дати проведення підготовчих нарад щодо створення Інноваційної Ради	Постійно
Інноваційна Платформа ClusterNet	
Інноваційні Платформа Start-ups	
Виконавчий орган для координації для реалізації RIS3	Агенція Регіонального Розвитку

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край,
Чеська Республіка

Населення ▼ 1 236 028

Ключові сфери змін в стратегії:

А: Трансфер технологій

Б: Людські ресурси

В: Інтернаціоналізація

Смарт Спеціалізація на практиці

Моравсько-Сілезький край

Трансфер
технологій

Збільшити інтенсивність комерціалізації результатів дослідження - оптимізувати умови в університетах та наукових установах для передачі результатів досліджень і розробок бізнес-сектору

Мотивувати компанії надавати університетам конкретні завдання для своїх потреб (договірні дослідження) або брати активну участь у реалізації науково-дослідних проектів разом з дослідженнями компаній (спільні дослідження).

Підтримувати дослідження з потенціалом використання результатів у вигляді створення інноваційних компаній

Розробка нових фінансових інструментів підтримки інноваційних компаній є одним з основних інструментів

Генерування нових технологій і ринків через розвиток міждисциплінарних досліджень

Смарт Спеціалізація на практиці

Людські ресурси

Покращення навичок дослідників, обладнання наукових установ і компаній для потреб прикладних досліджень та розробок

Підтримка розвитку навичок дослідників в університетах і в наукових інститутах, необхідних для належної підготовки і управління науковими проектами та ефективної співпраці з бізнес-сектором

Залучення провідних іноземних фахівців (у тому числі кваліфікований обслуговуючий персонал по роботі з технічним обладнанням) та передача досвіду

Маркетингова підтримка технічних галузей - створення нових робочих місць у технічній сфері для задоволення високого попиту технічних компаній

Організація довгострокових стажувань школярів середньої освіти і студентів у компаніях

Смарт Спеціалізація на практиці

Вермланд, Швеція

Населення 318, 341

Система регіональної інноваційної підтримки

Бізнес регіону працює в рамках кластерів і мереж

Стала лісова промисловість та високоякісна сировина

Розвинуті галузі сталі, проектування та ІТ

Дослідницька діяльність та інноваційний розвиток зосереджено, як в компаніях так і в науковому середовищі

Розвинена інфраструктура для надання корпоративних послуг

Карлстадський університет має тісні зв'язки з регіоном в багатьох сферах досліджень

Смарт Спеціалізація на практиці

Вермланд, Швеція

Повільне зростання населення

Низький рівень зайнятості та оплати праці порівняно з середніми показниками у Швеції

Маленька частка підприємств здатних перетворювати знання та досвід на нові товари та послуги

Маленька кількість бізнес стартапів

Смарт Спеціалізація на практиці

Вермланд, Швеція

**визначені
пріоритети**

Біоекономіка на основі використання лісових ресурсів

Цифрова обробка служб соціального обслуговування та забезпечення

Передові виробничі технології та комплексні системи

Природокористування та культура

Системні рішення для фотоелектричної енергетики

Смарт Спеціалізація на практиці

Карлстадський університет (Швеція)

почав працювати як педагогічний коледж в 1843 році
у 1999 році йому було надано статус університету

Університет характеризується:

високим рівнем культурної співпраці

має міцні зв'язки з багатьма напрямками досліджень в регіоні, що збігаються з запитом бізнес-спільноти Вермланду

Смарт Спеціалізація на практиці

Карлстадський університет (Швеція)

Приклади співпраці та ініціатив включають (1):

- Кластерні ініціативи: сталь і машинобудування, Провінція паперу і Відвідати Вермланд.
- Десять нових професорських посад у Карлстадському університеті з міцними зв'язками з кластерами
- Університет Карлстада визначив пріоритетність п'яти сильних дослідницьких середовищ, чотири з яких мають певний зв'язок з бізнесом у Вермланд.
- Створення Управління грантів та інновацій у Карлстадському університеті, що входить до складу національного офісу інновацій для чотирьох університетів, створеного шведським урядом

Смарт Спеціалізація на практиці

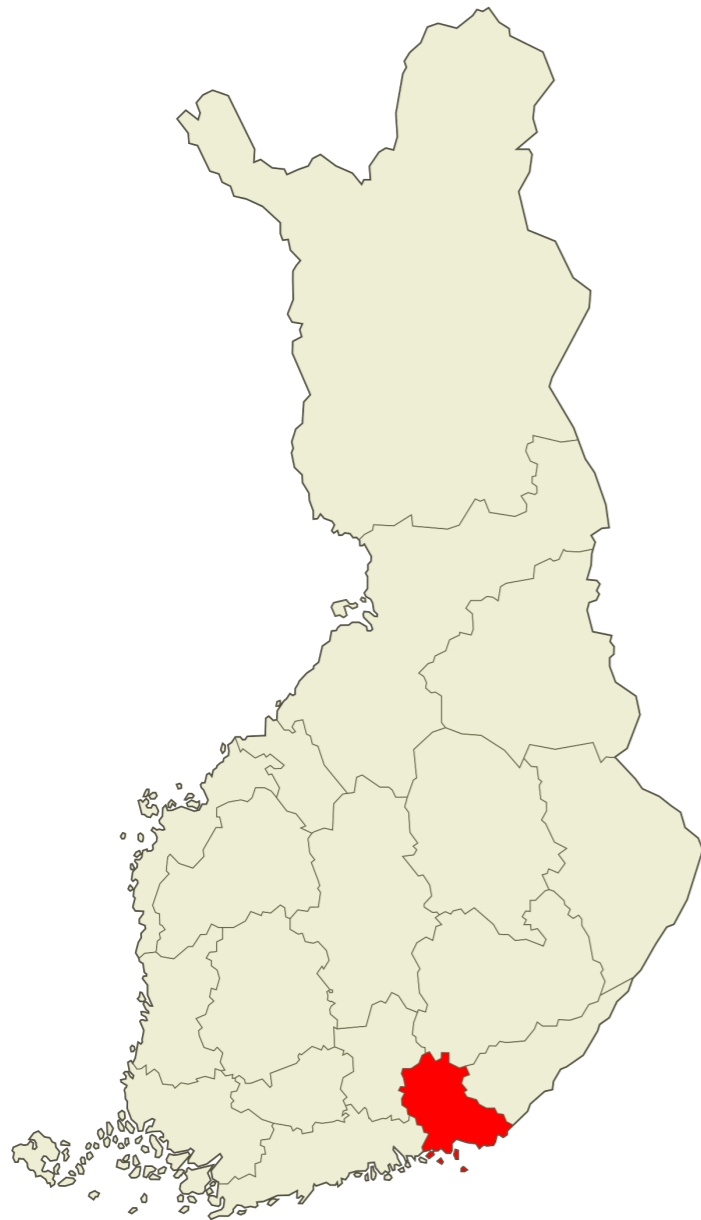
Карлстадський університет (Швеція)

Приклади співпраці та ініціатив включають (2):

- Інноваційні платформи: Brobygrafiska і Swe Flex в рамках дизайну флексографії та упаковки, а також Енергетичний центр у секторі фотовольтаїки
- Інноваційний парк в Карлстаді: об'єднання компаній та організацій, пов'язаних з інноваціями та зростанням
- Створення технічного науково-дослідного інституту в регіоні
- «Паперова провінція» виграла національний конкурс грантів, що передбачає десятирічну національну та регіональну прихильність до розвитку біоекономіки лісового господарства в регіоні
- Прихильність окружної ради Вермланду до інновацій у сфері охорони здоров'я через інноваційний центр Viva і Experio Lab, а також Nordic Medtest для підвищення якості в рамках програми е-здоров'я

Смарт Спеціалізація на практиці

Кюменлааксо, Фінляндія

Населення ~180 000

Один з найважливіших кластерів лісової промисловості в Європі

Міжнародний центр логістики, пов'язаних з бізнесом та ноу-хау в регіоні Балтійського моря

Найбільший порт Фінляндії

Шосе E18 та найбільший залізничний вузол Фінляндії

Первинний пункт перетину кордону між Європейським Союзом та Росією

Універсальний район професійної освіти та розвитку навичок

Смарт Спеціалізація на практиці

Кюменлааксо, Фінляндія

Довготривала економічна стагнація

Низький рівень готовності бізнесу інвестувати в регіон

Частка підприємців у регіоні нижче середніх показників по країні

Високий рівень безробіття

Санкції проти Росії мають негативні наслідки для регіональної економіки

Смарт Спеціалізація на практиці

Кюменлааксо, Фінляндія

**визначені
пріоритети**

Безпечна та розумна логістика

Біоекономіка

Цифрові технології (ігровий сектор, кібер-безпека, програми для логістики)

Смарт Спеціалізація на практиці

Кюменлааксо, Фінляндія

Створення інноваційних платформ для кожного пріоритету для активної участі громад

Розвиток державно-приватного партнерства, державний сектор має відігравати функцію платформи для комунікації

Оновлення методичних процедур для подальшого розвитку обраних галузей з огляду на посилення міжнародної конкуренції

Тісне співробітництво між великими галузевими компаніями та МСП

Заохочення бізнес-сектору брати участь в регіональному розвитку

Довгострокове співробітництво з міжнародними дослідницькими організаціями та підприємствами

Зосередження інвестицій у сферу досліджень та інновації в напрямку обраних пріоритетах

Синергія різних галузей промисловості

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

Населення 3,344 млн
(5 місце серед регіонів по ВВП)

3 місце серед регіонів з харчовою промисловістю

1 місце з виробництва яловичини, птиці, кролика, качки та молока, свинини та картоплі

У 2001 році регіон став провідним у Франції з точки зору плодовоовочевої площі та кількості робочих місць у секторі

У цьому секторі економіки працюють 6 сотень компаній, які зайняті майже 6 тис. осіб і виробляють більше 600 мільйонів євро обороту

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

Існуючі інструменти управління

Діагностика регіональної інноваційної системи

Аналіз галузей економіки

Аналіз академічних сил

Процес участі для визначення сфер спеціалізації

Календар розробки стратегії

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

6 напрямів спеціалізації на перетинах економічних та академічних секторів та технологій:

- впровадження передових технологій виробництва для галузевої трансформації
- морська індустрія
- їжа та біоресурси: очікування споживачів систем сільськогосподарського виробництва
- дизайн та культурно-творчі індустрії: для зближення між креативністю та інноваціями
- сучасна терапія та здоров'я
- ІТ та професійна електроніка: навички та рішення для цифрової економіки та суспільства

передові технології виробництва

морська промисловість

комп'ютерна та професійна електроніка

дизайн та культурні індустрії

їжа та біоресурси

сучасна терапія та здоров'я

індустріальні процеси

харчова промисловість

банківське страхування

старіння

діти

збереження енергії

соняшна енергія

еко-будівництво

вбудовані системи

логістика

сільське господарство

морські індустрії

морські біоресурси

лікування біопрепаратами

дизайн

туризм та спадщина

мода і текстиль

біоресурси

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

Стратегічні рішення базуються на:

рекомендаціях Європейської Комісії (генерувати нові технології, враховувати конкурентні переваги регіону)

інтеграції майбутніх інвестицій

забезпеченні впливу на території регіону

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

визначені
пріоритети

прагнення регіону позиціонувати себе як лідера в європейському масштабі в **трьох** сферах, у взаємодоповнюваності або в дусі здорової конкуренції з іншими територіями:

- передові виробничі технології (АПК)
- морська промисловість
- харчування та біоресурси

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

Приклад: передові виробничі технології

ПРІОРИТЕТ: Деревообробна промисловість

- Ліси Луари: 349 тис. Га, або 11% території регіону
- 4,400 компаній та 37 000 робочих місць
- Регіон Пеї-де-ла-Луар є національним лідером у галузі меблів і столярних виробів
- Кластер ATLANBOIS (300) працює над розвитком використання деревини в регіоні (будівництво, енергетика)
- Дві національних та міжнародних виставки: виставка Maison Bois (Дерев'яний будинок) та Міжнародна - Carrefour du Bois (Перехрестя лісів) у Нанті
- Сервісний та навчальний центр PRI WOOD HD
- Кластер EMC2 є єдиним центром у Франції, сучасних виробничих систем.

Смарт Спеціалізація на практиці

Пеї-де-ла-Луар, Франція

Приклад: морська промисловість

ПРІОРИТЕТ: відновлювана морська енергія

- логістичний центр на порту Сен-Назер для забезпечення збірки та обслуговування морських вітрових турбін;
- наявність у регіонах великих виробників (Alstom, DCNS, STX);
- 22 дослідницькі лабораторії на всьому ланцюжку вартості);
- близько 77 освітніх закладів, які можуть супроводжувати розвиток нового сектору;
- інноваційна екосистема кластерів (EMC2, IRT Jules Verne) і провідних стартапів, об'єднаних в рамках кластеру Neopolis;
- наявність численних засобів дослідження і експериментальних платформ